

A Fővárosi Ítéletábra a dr. Karácsony Gabriellaügyvéd (.....) által (.....) felperesnek a (.....) I. r., (.....) II. r., a dr. Gregorits Jánosügyvéd (.....) által képviselt (.....) III. r. dr. Malatinszky Krisztinaügyvéd/ügygondok (.....) által képviselt (.....) IV. r. és (.....) V. r. alperes ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. március 21-én kelt 29.G.41.537/2013/23. számú ítélete ellen a III. r. alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a III. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (kétszázezer) forint + ÁFA összegű másodfokú perköltséget.

A III. r. alperes által le nem rótt 2.500.000 (kétfélmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes az I. r. alperessel 2007. július 5-én kölcsönszerződést kötött, amely alapján az I. r. alperes részére 40.000.000 forint kölcsönt folyósított. Az I. r. alperes a kölcsön összegét 2008. július 10. napjáig volt köteles a felperesnek visszafizetni. A kölcsön kamata évi 14 % volt, amely havonta utólag a következő hónap 10. napjáig, illetve a kölcsön lejáratakor volt esedékes. Kikötötték, hogy a fizetési késedelem idejére az adós évi 6 % késedelmi kamatot is köteles megfizetni, továbbá, hogy a kamat késedelmes megfizetése esetén az I. r. alperes a hátralékos kamattartozás után a késedelem idejére évi 20 % késedelmi kamat fizetésére is köteles.

A felperes a kölcsön visszafizetésének biztosítékaként 2007. augusztus 21-én jelzálogjogot alapított az I. r. alperes tulajdonában álló szám alatti belterület helyrajzi számú ingatlanra.

A kölcsön visszafizetésének további biztosítékául a felperes és az azóta elhunyt, akinek törvényes örökösei IV. és V. r. alperesek, 2007. augusztus 21. napján jelzálogjogot alapított kizárólagos tulajdonában álló helyrajzi számú ingatlanra is.

A jelzálogjogokon túl a kölcsön további biztosítékeként 2008. szeptember 10-én a III. r. alperes és a felperes között készfizető kezesi szerződés jött létre, melyben a III. r. alperes vállalta, hogy amennyiben az I. r. alperes a kölcsönszerződésből eredő tartozását nem fizeti meg, azt az I. r. alperes helyett megfizeti a felperesnek. A készfizető kezesi szerződésben rögzítették, hogy a kölcsön visszafizetési határidejét 2009. január 12. napjára módosították.

A felperes és az I. r. alperes között 2007. november 22. napján folyószámla hitelszerződés került megkötésre. A szerződés szerint a felperes 2007. november 22. napjával 2008. november 21. napjáig 10.000.000 forint hitelkeretet tartott az I. r. alperes rendelkezésére. A folyószámla hitel kamata évi 14 % volt. Kikötötték, hogy amennyiben az I. r. alperes a hitelkeret terhére igénybe vett kölcsönt határidőben nem fizeti vissza, tartozása után a visszafizetésig 30 % mértékű kamatot köteles fizetni. A hiteltartozás visszafizetését I. r. alperes tulajdonában álló belterület helyrajzi számú. ingatlanon a felperes javára alapított jelzálogjog biztosította.

..... és a felperes között 2007. november 22-én készfizető kezesi szerződés jött létre, amelyben kötelezettséget vállalt arra, hogy a szerződés alapján nyújtott 10.000.000 forint kölcsönt és járulékait az I. r. alperes helyett a felperesnek megfizeti, ha az I. r. alperes azt annak esedékességekor nem fizeti meg a felperesnek.

2007. november 22. napján a felperes és a III. r. alperes között is készfizető kezesi szerződés jött létre, melyben a III. r. alperes is kötelezettséget vállalt arra, hogy amennyiben az I. r. alperes a 10.000.000 forint összegű kölcsönt és járulékait az esedékességekor a felperesnek nem fizeti meg, azt az I. r. alperes helyett a felperesnek megfizeti. A megállapodás 2. pontjában rögzítették, hogy a III. r. alperes készfizető kezességet vállal. A szerződés 3. pontja tartalmazta, hogy ha az adós tartozását annak esedékessé válásakor részben vagy egészben - bármely okból - nem fizeti meg, hitelező jogosult a meg nem fizetett összeget kezestől követelni, kezes pedig kötelezettséget vállal arra, hogy ilyen esetben az adós helyett hitelezőnek teljesít.

2009. szeptember 28-án a felperes helyiségében egyeztetésre került sor, melyen a II. r. alperes, mint az I. r. alperes vezető tisztségviselője és belfagya vett részt. Rögzítették, hogy ezen a napon az I. r. alperesnek két hitele volt. A 10.000.000 forint összegű hitelből és lejárt tőke összege 10.000.000 forint, a lejárt kamat 1.103.830 forint, a késedelmi kamat pedig 31.000.246 forint. A 40.000.000 forint összegű hitelből a lejárt tőke összeg 40.000.000 forint, a lejárt kamat 4.262.223 forint, a lejárt késedelmi kamat 805.000 forint.

A II. r. alperes vállalta, hogy a fedezetül felajánlott, belterület helyrajzi számú belterület helyrajzi számú, továbbá Zártkert helyrajzi számú ingatlanokat megpróbálja értékesíteni azzal, hogy az esetlegesen megkötendő adásvételi szerződésben a vételár megfizetéséről úgy rendelkeznek, hogy azt a vevő közvetlenül a felperes számlájára fizeti.

Az ingatlanok értékesítésére nem került sor.

Az alperesek az I. r. alperes által kötött kölcsönszerződésből és az ahhoz kapcsolódó biztosítéki szerződésekből eredő fizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget.

A felperes és az I. r. alperes között létrejött szerződések az I. r. alperes által folytatott építkezések kivitelezése érdekében kerültek megkötésre.

A felperes 2011. szeptember 29-én előterjesztett, utóbb módosított keresetében az I. és III. r. alperes egyetemleges kötelezését kérte a 40.000.000 forint tőke, ezen tőketartozás után 2011. október 13-ig

számított 16.286.669 forint ügyleti kamat, továbbá 2011. október 13-ig számított 9.392.255 forint késedelmi kamat tartozás megfizetésére, valamint a 40.000.000 forint tőke után 2011. október 14-től a kifizetésig járó 14+6, azaz 20 % kamat és a 16.286.669 forint ügyleti kamat után 2011. október 14-től a kifizetésig járó 20 % késedelmi kamat megfizetésére.

Az I. r. alperessel szembeni végrehajtás eredménytelensége esetére ezen összegek megfizetésére II. r. alperest kérte kötelezni. Kérte továbbá a IV. és V. r. alperesek annak tűrésére kötelezését, a 40.000.000 forint tőke, 16.286.669 forint ügyleti kamat, 9.392.255 forint késedelmi kamat, valamint a 40.000.000 forint tőke után 2011. október 14-től a kifizetésig járó 14 + 6% (20 %) kamat és a 216.286.669 forint ügyleti kamat után 2011. október 14-től a kifizetésig járó 20 % késedelmi kamat követelését a , zártkert helyrajzi számú ingatlanból kielégítse.

A 10.000.000 forintra vonatkozó hitelszerződésből eredően kérte az I. és III. r. alperes kötelezését egyetemlegesen 10.000.000 forint tőke és ezen összeg után 2011. október 13-ig számított 3.736.078 forint ügyleti kamat, valamint 2011. október 13-ig számított 1.904.352 forint késedelmi kamat tartozás megfizetésére, továbbá a 10.000.000 forint tőke után 2011. október 14-től a kifizetésig 14+6 %, azaz 20 % kamat és a 3.736.078 forint ügyleti kamat után 2011. október 14-től a kifizetésig 20 % késedelmi kamat megfizetésére. Az I. r. alperessel szembeni végrehajtás eredménytelensége esetére ezen összegek megfizetésére a II. r. alperes kötelezését kérte.

Kérte továbbá a IV. és V. r. alperest annak tűrésére kötelezni, a 10.000.000 forint tőke, 3.736.078 forint ügyleti kamat, 1.904.352 forint késedelmi kamat, valamint a 10.000.000 forint tőke után 2011. október 14-től a kifizetésig járó 14+6 %, azaz 20 % kamat és 3.736.078 forint ügyleti kamat után 2011. október 14-től a kifizetésig járó 20 % késedelmi kamat követelését a helyrajzi számú ingatlanból kielégítse.

Az I. r. alperessel szembeni keresetét a 2007. július 5-én 40.000.000 forint összegre létrejött kölcsönszerződésre, valamint a 2007. november 22-én megkötött folyószámla hitelszerződésre alapította azzal, hogy az I. r. alperes a 2010. október 13-án fennálló, keresetében megjelölt, kimutatott tőke, ügyleti kamat, valamint késedelmi kamat összeget nem fizette meg. I. r. alperes a kölcsön visszafizetésére a Ptk. 523. § (1) bekezdése alapján köteles. A II. r. alperessel szembeni keresetét a Gt. 108. § (3) bekezdésére és a 97. § (2) bekezdésére alapította, mely szerint a II. r. alperes, mint az I. r. alperesi betéti társaság tagja köteles az I. r. alperesi betéti társaság tartozásának a megfizetésére, amennyiben az I. r. alperes a tartozását nem fizeti meg, és az ellene indított végrehajtás sem vezet eredményre. A III. r. alperessel szembeni keresetét a Ptk. 272. §-ára alapította, miszerint a III. r. alperes, mint készfizető kezes köteles az I. r. alperes készfizető kezességgel biztosított tartozásának a megfizetésére az I. r. alperessel egyetemlegesen. A IV. és V. r. alperesekkel, mint örököseivel szembeni keresetét egyrészt arra alapította, a 40.000.000 forint összegű kölcsönszerződés fedezetét képező, a felperes jelzálogjogával terhelt helyrajzi számú ingatlannak öröklés jogcímén tulajdonosai lettek, és mint tulajdonosok kötelesek túrni ezen ingatlannal biztosított követelése ingatlanból kielégítését, másrészt, mint örökösök, a hagyaték tárgyaival felelnek örökhagyó tartozásáért.

A per során az I. r. és a II. r. alperesek a módosított kereseti kérelemre érdemi nyilatkozatot nem tettek, az abban foglalt követelés jogalapját és összepszerúségét nem vitatták.

A III. r. alperes a kereset elutasítását, a felperes perkoltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperesnek mérlegelnie volt szükséges, hogy a kölcsönök visszafizetéséhez a szükséges fedezet rendelkezésre áll-e. Köztudomású, hogy a kölcsön nyújtásánál a bankok inkább túlbiztosítják magukat. A felperes ugyanis az ingatlan-biztosítékon túl a későbbiekben további biztosítékokat követelt, így került sor a készfizető kezességvállalására is, melyet a családi körülményei magyaráznak. A kölcsönszerződések létrejöttékor, az I. r. alperes képviselője a mostoha fia volt, akit saját fiaként támogatott. Amikor a kezességvállalással megkereste, kérését

nem tagadta meg. Arról ugyanakkor nem volt tudomása, mivel azt a mostoha fia nem fejtette ki neki, és a szerződéskötéskor sem magyarázta el senki, hogy a kezességvállalása a többi biztosítékkal egy sorban áll. Természetesen tudta, hogy a kezesség mit jelent, de abban a hiszemben volt, hogy kezesként legfeljebb utolsó helyen kell helytállnia, akkor, ha már minden más biztosíték elégtelennek bizonyult. Amennyiben tisztában lett volna azzal, hogy első helyen köteles helytállni, a kezességet rokoni kapcsolataira tekintettel sem vállalta volna el. Helytállását nem tartotta valószínűnek, mert több ingatlan mellett maga is készfizető kezességet vállalt.

Megtévesztésének okozójakéntt jelölte meg, aki őt úgy tájékoztatta, hogy kezessége gyakorlatilag egy formális aktus, ebből számára nem származhat veszély. Állította, hogy a sorrendiség a kezesi szerződések szövegéből nem volt számára megállapítható. A kezességi szerződések megkötésekor a sorrendiség tekintetében tévedésben volt, a megtámadási határidő a Ptk. 236. § (2) bekezdése alapján 2013. július 30-án, a tévedés felismerésekor keletkezett, amikor a jogi képviselőjével megbeszélést folytatott.

Arra is hivatkozott, hogy a 2008. szeptember 10-i szerződésen tanúk aláírása nem szerepelt, ezért az okirat nem minősül teljes bizonyító erejű magánokiratnak.

Az ügygondnok által képviselt IV. és V. r. alperesek szintén a kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérték.

A felperes a III. r. alperes ellenkérelmére nézve előadta, hogy miután a PSZÁF az általa kihelyezett hitelek alulbiztosítottságát állapította meg, hívta fel az I. r. alperest további biztosítékok nyújtására. Hangsúlyozta, hogy a III. r. alperes a készfizető kezesség tartalmával tisztában volt, a kezesi szerződéseket elvállalta, azokból egyértelműen megállapítható a kötelezettségvállalásának tartalma, terjedelme. A 2008. szeptember 10-i szerződés szövege egyértelmű, jól értelmezhető, azt nem lehetett a magyar nyelv szabályai szerint másként értelmezni. A III. r. alperes a készfizető kezesi kötelezettsége fennálltát nem vitatta. A III. r. alperesnek a kezesi szerződések félreérthetetlen megfogalmazását azért is értenie kellett, mert több olyan cégnek volt a vezetője, amely tőle hitelt vett fel, a-vel kapcsolatos hiteleknél pedig pont a III. r. alperes volt az, aki felkért másokat készfizető kezesnek, ő volt az, aki elmagyarázta a kezesség jellegét azokban a hitelügyletekben. A felperes a megtámadással elkésett, mert legkésőbb a jelen perből ismernie kellett a vele szembeni igényt, ekkor a tévedését felismerhette, ehhez képest sem közölte vele egy éven belül a szerződés megtámadását. Nem tulajdonított a per eldöntése szempontjából jelentőséget annak, hogy a 2008. szeptember 10-i készfizető kezességvállalás nem került teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalásra.

Előadta továbbá, hogy az építkezés félkész állapotban abbahagyásáról nem volt értesítve, a fedezeti ingatlan jelenleg szinte érték nélkülinek tekinthető.

Az elsőfokú bíróság 2014. március 21-én kelt 29.G.41.537/23. számú ítéletével kötelezte az I. r. és III. r. alpereseket egyetemlegesen 81.319.359 forint és ezen összegből 70.022.747 forint után 2011. október 14-től évi 20 % kamat, a II. r. alperest az I. r. alperessel szemben ezen összegre lefolytatott végrehajtás eredménytelensége esetére ugyanezen összegek megfizetésére. A IV. és V. r. alpereseket annak tűrésére kötelezte, hogy a felperes 65.678.929 forint, valamint ezen összegből 56.286.669 forint után 2011. október 14-től a kifizetésig járó évi 20% kamat követelését a, zártkert helyrajzi számú ingatlanból kielégítse. Kötelezte továbbá a IV. és V. r. alpereseket 15.640.430 forint és ezen összegből 13.736.078 forint után 2011. október 14-től a kifizetésig évi 20% kamat megfizetésére azzal, hogy amennyiben ezen összeget a IV. és V. r. alperes nem fizeti meg, az kizárólag a 2663, zártkert helyrajzi számú ingatlanból hajtható be. Kötelezte az I-II. r. alpereseket a felperesnek egyenként 254.000 forint, a III. r. alperest 314.000 forint, a IV-V. r. alpereseket egyenként 317.500 forint perköltség megfizetésére. Kötelezte az I. r., II. r., IV. r. és V. r.

alpereseket az államnak egyenként 180.000 forint illeték megfizetésére. Rendelkezett a 2.680.000 forint fellebbezési illeték állam általi viseléséről. Dr. Malatinszky Krisztina ügyvéd ügygondnoki díját bruttó 127.000 forintban állapította meg azzal, hogy annak kiutalásáról az ítélet jogerőre emelkedése után intézkedik.

Az ítélet indokolása szerint a felperes az I. r. alperes részére a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 523. § (1) bekezdése alapján kölcsönt nyújtott, a Ptk. 522. § -a alapján pedig hitelkeretet tartott rendelkezésére a közöttük létrejött szerződésekre figyelemmel. A felperes által csatolt okiratok igazolták a kereset összecszerúságát, de azt a felek egyike sem tette vitássá, ezért az I. r. alperes kereset szerinti marasztalásának volt helye. Az I. r. alperes tartozásaiért mögöttesen felelős II. r. alperest a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 108. § (1) és (3) bekezdése, valamint 97. § (3) bekezdése alapján kötelezte az I. r. alperessel szemben megítélt marasztalási összeg megfizetésére azzal, hogy ezt az összeget csak akkor kell megfizetnie, ha az I. r. alperessel szemben ezen összeg behajtása iránti végrehajtás nem vezetett eredményre. A III. r. alperes vonatkozásában megállapította, hogy a III. r. alperes a Ptk. 272. §-ának (1) bekezdése és a Ptk. 274. §-ának (2) bekezdés a) pontja szerint készfizető kezességet vállalt az I. r. alperesnek a 2007. július 5-én 40.000.000 forint összegre létrejött kölcsönszerződés alapján keletkező mindennemű fizetési kötelezettségért. Vállalta, hogy amennyiben az I. r. alperes a tartozását annak esedékessé válásakor részben vagy egészben bármely okból nem fizeti meg, az I. r. alperes helyett a felperesnek teljesít. A III. r. alperes a 2007. november 22-én létrejött 10.000.000 forint összegű hitelszerződésből eredő mindennemű fizetési kötelezettségre szintén készfizető kezességet vállalt, vállalta az I. r. alperes tartozásának, annak esedékessé válásakor történő megfizetését az I. r. alperes helyett. Készfizető kezesség vállalás alapján a kezes nem követelheti, hogy a jogosult a követelést először a kötelezettől hajtsa be. Ezáltal, készfizető kezesség vállalására tekintettel a III. r. alperest az I. r. alperessel egyetemlegesen kötelezte a kölcsön és hitelszerződésből eredő valamennyi törke ügyleti és késedelmi kamattartozás megfizetésére. Rámutatott, hogy a III. r. alperes kifogásként a megtévesztésre a megtámadási határidőn túl is hivatkozhatott. Tekintve azonban, hogy maga a III. r. alperes is akként nyilatkozott a 2013. október 30-i tárgyaláson, hogy a tévedését az I. r. alperes korábbi törvényes képviselőjének,nak a tájékoztatása okozta, a megtámadás nem vezethetett eredményre. A III. r. alperes pedig arra vonatkozó bizonyítékot nem terjesztett elő, hogy a felperes felismerhette volna, hogy tévesen tájékoztatta.

A készfizető kezesi szerződés 3. pontjából megállapíthatónak találta, hogy a kezesi teljesítés nem volt feltételekhez kötve, így ahhoz sem, hogy csak az adóssal szemben eredménytelen behajtás esetén köteles a készfizető kezes teljesíteni. A magyar nyelv szabályai alapján a készfizető kezesi szerződésekből egyértelműen arra lehet következtetni, hogy a III. r. alperes köteles sortartás nélkül teljesíteni az adós helyett. Életszerűtlennek tartotta, hogy a III. r. alperes egy ilyen nagy összegű kötelezettségvállalás esetében ne érdeklődött volna a kötelezettség-vállalás terjedelméről. esetleges téves tájékoztatása viszont nem teszi a készfizető kezesi szerződést érvénytelenné, mivel a tévedést nem a felperes okozta. Nem volt jelentősége a III. r. alperes arra történő hivatkozásának sem, hogy a készfizető kezesi szerződést tanúk nem írták alá, mivel a III. r. alperes azt nem vitatta, hogy ő aláírta a készfizető kezesi szerződést. Mindezek alapján a III. r. alperes kereset szerinti marasztalásának volt helye. A továbbiakban részletesen indokát adta a IV. és V. r. alperesek rendelkező részben foglaltak szerinti tűrésre kötelezésének.

Az ítélettel szemben a III. r. alperes fellebbezett. Az ítélet részbeni megváltoztatását, a vele szemben előterjesztett kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérte. A perbeli nyilatkozatait fenntartva előadta, hogy a felperes a készfizető kezesi szerződése létrejötté előtt több mint egy évvel, 2007. július 5-én kölcsönszerződést írt alá az I. r. alperessel 40.000.000 forint értékben, melynek biztosítékként 2007. augusztus 21-én jelzálogjogot alapított az I. r. alperes dányi, valamint a IV. és V. r. alperesek édesapja, a néhai ingatlanára is. Ezenkívül felperes

és az I. r. alperes között 2007. november 22-én folyószámla hitelszerződés kötött 10.000.000 forint értékben, amelyhez kapcsolódóan készfizető kezesi kötelezettséget vállalt. Ugyanezen a napon a szerződés biztosítására maga is készfizető kezesi kötelezettséget vállalt.

Ezek a különböző időpontokban létrejött hitelszerződések, valamint a hozzájuk kapcsolódó, ugyancsak különböző időpontokban létrejött kötelezettségvállalásai számára nem voltak teljesen áttekinthetőek, de bízott nevelt fia, tájékoztatásában, miszerint a kötelezettségvállalása csupán formális és az I. r. alperes által nyújtott ingatlanfedezetre tekintettel helytállására csakis akkor kerülhetne sor, ha a nyújtott biztosítékok, valamint készfizető kezességvállalása nem bizonyulnának elégségesnek, melyet ő teljesen valószínűtlennek tartott és ezt el is hitte, ezzel esett tévedésbe. Ahogyan arra már utalt, joggal lett volna elvárható az, hogy a felperesi pénzügyi és a szerződéskötésnél prudens banktól elvárható gondossággal járjon el, a kölcsön fedezetéül felkínált ingatlan-biztosítékokat alapos értékelés után fogadja vagy utasítsa el. Felperest kötelezte a szerződéskötés idején hatályban volt 1996. évi CXII. törvény, melynek 70. §-a meghatározza, hogy melyek egy hitelintézet prudens működésére vonatkozó elvek és előírások. A felperes nem tartotta be ezeket. Az események során ugyanakkor a felperes elkezdte „toldozni-foldozni” az ügyletet ahelyett, hogy felmondta volna a hitelszerződést. A peres iratokhoz becsatolt kezességi szerződés nem felel meg a teljes bizonyító erejű magánokirat követelményeinek, mert hiányzik róla az ügyleti tanúk aláírása.

Hivatkozott arra is, hogy a későbbiekben sajnálatosan elhalálozott és ez nemcsak gyermekeit, a IV. és V. r. alpereseket, hanem magát is rendkívül súlyos helyzetbe hozta. Halálát követően az I. és II. r. alperesek nem tettek semmit a helyzet megoldására, még e perben sem fejtettek ki védekezést, így végeredményben maga és a kiskorú alperesek viselik a következményeket.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását, és a III. r. alperes perköltségben marasztalását kérte.

A Fővárosi Ítéletábró az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül, és a fellebbezést az alábbiakra tekintettel megalapozatlannak találta.

A 2014. március 14-ig hatályban volt, de jelen eljárásban még alkalmazandó a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) tartalmazott rendelkezéseket a felek szerződésből eredő jogaira és kötelezettségeire nézve.

A Ptk. 205. § (1) bekezdése szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.

A Ptk. 210. § (1) bekezdése szerint aki a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, a szerződési nyilatkozatát megtámadhatja, ha tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette.

A (2) bekezdés szerint jogi kérdésben való tévedés címén a szerződési nyilatkozatot akkor lehet megtámadni, ha a tévedés lényeges volt, és munkakörében eljáró jogi szakértő a feleknek együttesen adott a jogszabályok tartalmára nézve nyilvánvalóan téves tájékoztatást.

A Ptk. 272. § (1) bekezdése szerint kezességi szerződéssel a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni.

A (2) bekezdés szerint kezességet csak írásban lehet érvényesen vállalni.

A Ptk. 274. § (1) bekezdése szerint a kezes mindaddig megtagadhatja a teljesítést, amíg a követelés a kötelezettől és az olyan kezesektől, akik őt megelőzően, reá tekintet nélkül vállaltak kezességet, behajtható.

A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a kezes nem követelheti, hogy a jogosult a követelését először a kötelezettől hajtsa be (készfizető kezesség), ha a felek így állapodtak meg (a) pont), a kezességet kár megtérítéséért vállalták (b) pont), a kezességet bank vállalta (c) pont).

Az idézett rendelkezésekből következően a szerződés kétoldalú, kölcsönös és egybehangzó akaratkijelentéssel jön létre. Ha a joghatás kiváltására irányuló akaratnyilvánítás megtörtént, de a nyilatkozat nem fedi a nyilatkozó akaratát, akarathiány áll fenn. A Ptk. 210. § (1) bekezdésében szabályozott tévedés a nem tudatos akarathiányok körébe tartozik. A fél tévedésben létre hivatkozással akkor támadhatja meg eredményesen a szerződési nyilatkozatát, ha valamely lényeges körülmény tekintetében volt tévedésben és ezt a tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette. A jog nem tudásából származó tévedés csak kivételesen és a Ptk. 210. § (2) bekezdésében írt törvényi feltételek együttes fennállása mellett ad alapot a megtámadásra.

Kezesség érvényesen csak írásban vállalható, az érvényes kezességvállaláshoz a kezes nyilatkozatának kell írásba foglaltak lennie. A kezes azt vállalja, hogy az eredeti kötelezett nemteljesítése esetén maga fog helyette teljesíteni. A Ptk. 274. § (1) bekezdésében szabályozott egyszerű, sortartó kezességtől a készfizető kezesség annyiban tér el, hogy a készfizető kezest a sortartási kifogás nem illeti meg, a készfizető kezes nem követelheti, hogy a jogosult a követelését először a kötelezettől hajtsa be. Amennyiben egy adott követelést pedig több biztosíték (pl. zálogjog, kezesség, óvadék) is biztosít, a készfizető kezes megalapozottan azt sem igényelheti, hogy a jogosult előbb más biztosítékból nyerjen kielégítést.

A Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a magánokirat az ellenkező bebizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta, vagy magára kötelezőnek ismerte el, feltéve, hogy két tanú az okiraton aláírásával igazolja, hogy a kiállító a nem általa írt okiratot előttük írta alá, vagy aláírását előttük saját kezű aláírásának ismerte el.

Az adott ügyben a másodfokú eljárás tárgyát a fellebbezés tükrében csupán annak megítélése képezte, hogy az elsőfokú bíróság a III. r. alperest készfizető kezesként helytállóan marasztalta-e az I. r. alperes kötelezettel egyetemlegesen.

E körben a Fővárosi Ítéltábla mindenképp rámutat, hogy jelen eljárásnak a felperes prudens működésének megítélése nem képezi a tárgyát, az a körülmény, hogy a felperes miként tartotta be a hitelintézetek prudens működésére, hitelkihelyezésére vonatkozó szabályait, a III. r. alperes szerződésből eredő kötelezettségvállalására kihatással nincs.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen tárta fel, és abból a III. r. alperes vonatkozásában minden tekintetben helytálló jogi következtetésre jutott.

Az elsőfokú bíróság helytállóan tekintette a felperes és a III. r. alperes között 2007. november 22-én és 2008. szeptember 10-én kelt szerződéseket írásba foglalt, érvényes, a III. r. alperes készfizető kezesi kötelezettségét felperessel szemben megalapító szerződéseknek. A III. r. alperes egyébiránt a nevében is készfizető kezesi szerződésként megjelölt szerződésben a készfizető kezességvállalása körében arra az esetre, ha az I. r. alperes tartozását annak esedékessé válásakor részben vagy egészben - bármely okból - nem fizeti meg, feltétlen kötelezettséget vállalt arra, hogy ilyen esetben az I. r. alperes helyett a felperesnek teljesít.

A III. r. alperes az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésében is a szerződések érvénytelenségét tévedésben létre hivatkozva állította. Az elsőfokú bíróság helyesen ítélte meg, hogy a III. r. alperes tévedését a felperesnek kellett okoznia, illetőleg a III. r. alperes tévedését a felperesnek fel kellett

volna ismernie ahhoz, hogy a III. r. alperes megtámadási kifogása eredményre vezethessen. Helytálló álláspontra helyezkedett a tekintetben is, hogy a III. r. alperes nevelt fiának,nak a III. r. alperes formális kötelezettségvállalását állító nyilatkozata nem alkalmas arra, hogy megállapítható legyen, hogy a III. r. alperes tévedését a felperes okozta volna, azt pedig, hogy a tévedésben létét a felperes felismerhette, a III. r. alperes nem bizonyította. A III. r. alperes megtámadási kifogása tehát ilyen körülmények között nem vezethetett eredményre, amint arra az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt.

A III. r. alperes a fellebbezésében is megalapozatlanul hivatkozott a 2008. szeptember 10-i szerződésen a tanúk aláírásának hiányára. A Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontjában említett tanúk ugyanis azt a célt szolgálják, hogy saját aláírásukkal az okiraton elhelyezett aláírás valódiságát igazolják. Figyelemmel arra, hogy a III. r. alperes sem vonta kétségbe, sőt kifejezetten elismerte, hogy az okiratot maga írta alá, így nem volt jogi jelentősége annak, hogy a tanúk aláírása a szerződésen nem szerepel.

A felperes felszámolás alatt áll, így működésére a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) rendelkezései irányadóak. Az 1. § (3) bekezdése értelmében a felszámolási eljárás célja a fizetéseképtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők Cstv.-ben meghatározott módon történő kielégítésének biztosítása.

A 46. § (1) bekezdése szerint a felszámoló felméri a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetét és a vele szemben támasztott követeléseket.

A 48. § (1) bekezdése szerint a felszámoló az adós követeléseit esedékességgel behajtja, igényeit érvényesíti, és vagyonát értékesíti.

A felszámolónak tehát jogszabályi kötelezettsége az adós követeléseinek behajtása, igényeinek érvényesítése, e körbe pedig nyilvánvalóan beletartozik az is, hogy a vagyoni vagy személyi biztosítékkal biztosított követeléseit valamennyi fő- és mellékkötelezettel szemben érvényesítse a hitelezők minél szélesebb körű kielégítése érdekében. A hitelező adós felszámolóját a biztosítékok érvényesítése tekintetében sorrend nem köti.

Mindezek alapján azt kellett megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan marasztalta kereset szerint a III. r. alperest az I. r. alperessel egyetemlegesen, és a III. r. alperes pervesztességére figyelemmel helytállóan kötelezte perköltség fizetésére is.

A Fővárosi Ítéltábla ugyanakkor észlelte, hogy az elsőfokú bíróság, feltehetően elírás folytán, a III. r. alperes által le nem rótt fellebbezési illeték állam által viselendő összegét a rendelkező részben tévesen 2.680.000 forintban jelölte meg, az indokolásban ugyanis helyesen rögzítette, hogy a 2.500.000 forint fellebbezési illeték marad a Magyar Állam terhére. Ezen elírás a másodfokú eljárásban nem küszöbölhető ki, annak kijavításáról az elsőfokú bíróságnak szükséges gondoskodnia.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező III. r. alperest a felperes 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, (5) és (6) bekezdése, valamint 4/A. §-a alkalmazásával megállapított, a kifejtett jogi képviselői tevékenységgel arányos ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

A III. r. alperes részleges - fellebbezési illetékre kiterjedő - költségmentessége folytán a le nem rótt 2.500.000 forint fellebbezési illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2015. május 27.

. Gál Judit s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Oláhné Sárközi Veronika
bírószági ügyintéző